

ZARZĄDZENIE NR 0050.102.2020

WÓJTA GMINY LUBICZ

z dnia 30 listopada 2020 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021 - 2025”

Na podstawie art. 30 ust. 1 w zw. z art. 5a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn.zm.) w związku z Uchwałą Nr L/658/2018 Rady Gminy Lubicz z dnia 7 września 2018 r. w sprawie trybu i zasad przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Lubicz (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 21 września 2018 r., poz. 4716), zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przeprowadzić konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Lubicz w sprawie projektu „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021 - 2025”, zwanego dalej "projektem programu".

2. Projekt programu wraz z informacją o konsultacjach zamieszczony zostanie:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.lubicz.pl
- 2) na stronie internetowej Gminy Lubicz www.lubicz.pl
- 3) na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Lubiczu.

3. Celem konsultacji jest uzyskanie opinii, wniosków i uwag mieszkańców gminy Lubicz na temat projektu „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021-2025”.

§ 2. Konsultacje przeprowadzone zostaną w terminie od dnia 01.12.2020 r. do dnia 07.12.2020r.

§ 3. 1. Konsultacje przeprowadzone zostaną w formie pisemnego zgłaszania uwag i opinii do projektu programu.

2. Konsultacje określone w ust. 1 będą przeprowadzone w formie składania opinii lub uwag drogą tradycyjną przez wypełnienie papierowego formularza konsultacyjnego, który można pobrać ze strony internetowej Gminy Lubicz, a także bezpośrednio w Urzędzie Gminy w Lubiczu. Wypełniony formularz mieszkańcy mogą składać w Biurze Podawczym Urzędu lub, po zeskanowaniu, przysłać drogą elektroniczną na adres: info@lubicz.pl (temat wiadomości: KONSULTACJE) w terminie wskazanym w § 2.

3. Wzór formularza konsultacyjnego stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Zarządzenia.

§ 4. Podmiotami uprawnionymi do udziału w konsultacjach są mieszkańcy Gminy Lubicz posiadający czynne prawo wyborcze do Rady Gminy.

§ 5. Projekt "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021 – 2025" stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 6. Wykonanie Zarządzenia powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT

Marek Nicewicz

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 0050.102.2020

Wójta Gminy Lubicz

z dnia 30 listopada 2020 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy
Lubicz na lata 2021 - 2025**

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Podstawy prawne Programu.....	4
III.	Zjawisko przemocy domowej – podstawy teoretyczne.....	5
1.	Definicje.....	5
2.	Rodzaje przemocy w rodzinie i formy zachowań.....	5
3.	Skutki przemocy w rodzinie.....	6
IV.	Diagnoza.....	9
1.	Diagnoza problemu przemocy w rodzinie oparta na danych ze sprawozdań i realizacji procedury „Niebieskie Karty”.....	10
1.1.	Skala zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Lubicz na podstawie realizacji procedury „Niebieskie Karty” - dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Lubicz za 2019 r.....	10
1.2.	Skala problemu przemocy w rodzinie w gminie Lubicz oparta na Diagnozie problemów społecznych i zagrożeń społecznych na terenie Gminy Lubicz na podstawie raportu z badań zrealizowanych wśród mieszkańców gminy Lubicz na przełomie 2018 i 2019 r.....	11
1.3.	Analiza SWOT.....	14
V.	Cel główny.....	16
VI.	Obszary działań, ich realizatorzy, termin realizacji, źródło finansowania i wskaźniki pomiaru efektywności.....	17
1.	OBSZAR: Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	17
1.1.	Działania diagnozujące.....	17
1.2.	Działania informacyjne.....	18
1.3.	Działania edukacyjne.....	19
2.	OBSZAR: Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.....	21
3.	OBSZAR: Działania na rzecz sprawców przemocy w rodzinie.....	23
4.	OBSZAR: Profesjonalizacja służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie... ..	25
VII.	Przewidywane efekty realizacji programu.....	26
VIII.	Źródła finansowania programu.....	27
IX.	Monitoring i ewaluacja.....	28

Bibliografia.....28

I. Wprowadzenie

Rodzina jest środowiskiem o podstawowym znaczeniu dla jakości funkcjonowania i rozwoju osobistego człowieka. Destrukcyjne zjawiska w jej obrębie powodują poważne szkody dla wszystkich członków rodziny. Jednym z głównych zjawisk destruktywnie wpływających na rodzinę jest przemoc, zwana „*przemocą w rodzinie*” lub „*przemocą domową*”. Problem przemocy domowej występuje we wszystkich społeczeństwach i kręgach kulturowych, dotyka wszystkie grupy społeczne, dotyczyć może każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, czy status społeczny. Szkody przez nią spowodowane obejmują większość sfer życia człowieka, w tym przede wszystkim sferę moralną, psychologiczną, społeczną i prawną. Według roboczej definicji przyjmowanej przez polskich specjalistów, przemoc domowa to działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne), powodujące u nich szkody lub cierpienie. W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny.

Z punktu widzenia prawa, przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i które powinno być karane. Najczęściej stosowany artykuł 207 kodeksu karnego dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956) zobowiązuje gminę do opracowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Celem głównym „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021 - 2025” jest ograniczenie na terenie gminy Lubicz rozmiaru i skutków zjawiska przemocy w rodzinie poprzez realizację celów szczegółowych dotyczących czterech obszarów - profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy w rodzinie, działań na rzecz sprawców przemocy w rodzinie oraz profesjonalizacji służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Lubicz na lata 2021 – 2025 jest skorelowany z „Wojewódzkim programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko – pomorskiego do roku 2020”, „Programem przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Toruńskim na lata 2019-2023” oraz „Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubicz na lata 2014 – 2020”.

II. Podstawy prawne Programu:

Podstawą do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a gwarantem jej realizacji jest Konstytucja RP, która zapewnia obywatelom równość wobec prawa i zabezpiecza interesy każdego obywatela, zobowiązując do ochrony w tym zakresie władze publiczne. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U z 1997 r., nr 78, poz. 483, z 2001 r. nr 28, poz. 319, z 2006 r. nr 200, poz. 1471, z 2009 r. nr 114, poz. 946),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218, 956),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 1876),
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 30, 413, 568),
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 1359),
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492).

III. Zjawisko przemocy domowej – podstawy teoretyczne

1. Definicje

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 218, 956), przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przez członka rodziny, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie rozumie osobę najbliższą (zgodnie z art. 115 § 11 Kodeksu Karnego) czyli małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo, powinowatych w tej samej linii lub stopniu, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, jak również inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą.

O przemocy mówimy wówczas, gdy spełnione są cztery warunki:

- intencjonalność - przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- nierówność sił - w relacji jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą. Jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, zawodowo, społecznie i wykorzystuje tę przewagę, aby zmusić kogoś do podporządkowania swoim oczekiwaniom;
- naruszanie praw i dóbr osobistych - sprawca wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiar, m. in. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża ofiarę na poważne szkody, zagraża jej życiu, zdrowiu, doprowadza ją do bólu i cierpienia.

2. Rodzaje przemocy w rodzinie i formy zachowań

Przemoc w rodzinie może przyjmować różne formy i dokonywać się przy użyciu różnych instrumentów. Najczęściej występujące formy przemocy to:

Przemoc fizyczna - oznacza naruszenie nietykalności fizycznej. Jest to intencjonalne zachowanie powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko.

Formy zachowań - popychanie, szarpanie, szturchanie, klapsy, ciągnięcie za włosy lub ubranie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzanie w twarz, przypalanie, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

Przemoc psychiczna - naruszanie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby.

Formy zachowań - obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami drugiej osoby,

krzyżenie, oskarżanie, obwinianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itd. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Przemoc seksualna - naruszanie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu.

Formy zachowań - wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itd.

Przemoc ekonomiczna - naruszanie własności. Wiąże się ona z celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawienia środków lub stwarzania warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne do przeżycia potrzeby.

Formy zachowań - niszczenie cudzych rzeczy, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, zaciąganie pożyczek, sprzedawanie wspólnych rzeczy lub nie swoich bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, ale również utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, ograniczanie lub przeznaczanie niewystarczających środków finansowych;

Przemoc jako zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest to forma przemocy ekonomicznej.

Formy zachowań - niedawanie środków na utrzymanie, pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc podstawowych potrzeb, to niezaspokajanie podstawowych potrzeb zarówno fizycznych, jak i psychicznych. Do tej kategorii należy niewłaściwe odżywianie, ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niewystarczająca opieka i narażanie na niebezpieczeństwo, niezaspokojenie poczucia bezpieczeństwa, a także potrzeby miłości, troski, stabilizacji, przynależności.

3. Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, której skutkiem są bezpośrednie szkody zdrowotne (w obszarze zdrowia psychicznego i fizycznego), a także koszty ekonomiczne i społeczne. Osoby, które przez dłuższy czas doświadczają przemocy charakteryzują się: niską samooceną, wykształceniem biernych mechanizmów radzenia sobie z przemocą, wysoką zależnością od swoich partnerów, izolacją społeczną, podwyższonym niepokojem i depresją. Mają poczucie winy za to, co dzieje się w ich związku, są podporządkowani sprawcy, odczuwają do niego ambiwalentne poczucie lojalności. Często nadużywają alkoholu, środków przeciwbólowych, leków, zapadają na choroby związane z przebywaniem w długotrwałym stresie. Osoby doświadczające przemocy cechują się znacznie obniżoną zdolnością do uczestniczenia w życiu społecznym. Negatywnych skutków przemocy w rodzinie doświadczają także dzieci, które niejednokrotnie są świadkami przemocy

rodzicielskiej. U dzieci tych wzrasta ryzyko wystąpienia problemów emocjonalnych i zaburzeń zachowania, takich jak odczuwanie niepokoju, depresja, samouszkodzenia, osłabienie koncentracji objawiające się np. osiąganiem niskich ocen w szkole, pogorszeniem samopoczucia, nieposłuszeństwem, agresją wobec otoczenia, występowaniem koszmarów sennych, moczeniem nocnym, pojawieniem się dolegliwości fizycznych będących efektem stresu psychologicznego. U dzieci będących świadkami przemocy domowej zwiększa się ryzyko pojawienia się w przyszłości problemów związanych ze zdrowiem psychicznym. Istnieje zwiększone prawdopodobieństwo, że takie dzieci będą częściej sięgały po alkohol i stosowały przemoc wobec członków swojej rodziny. Zatem szczególnej ochrony wymagają kobiety w ciąży, samotne matki oraz rodziny z małoletnimi dziećmi, dziećmi z niepełnosprawnością, oraz chorobami przewlekłymi.

Zaburzeniami psychicznymi, których mogą doświadczać ofiary przemocy są m. in.:

Ostra reakcja na stres, której towarzyszy wyczerpanie fizyczne, nadmierna wrażliwość, słabsza umiejętność radzenia sobie z trudnościami, stan oszołomienia z zawężeniem pola świadomości i uwagi, niemożność zrozumienia bodźców, zaburzenia orientacji, częściowa lub całkowita amnezja, reakcja zamierania, stan pobudzenia i nadmiernej aktywności, autonomiczne objawy panicznego lęku.

Zaburzenia adaptacyjne, do objawów których należą: obniżenie nastroju, poczucie bezradności, napięcie emocjonalne, przygnębienie, lęk, niekiedy zaburzenia zachowania. Objawy w znacznym stopniu utrudniają życie społeczne, a nawet wykonywanie rodzinnych obowiązków.

Zespół stresu pourazowego, któremu towarzyszy intensywny strach, przerażenie, bezradność, ciągłe przypominanie o sobie i doświadczeniu po raz kolejny zdarzenia, które było traumatyczne. Osoby z zespołem stresu pourazowego (PTSD), miewają problemy ze snem - pojawiają się koszmary, unikają aktywności, miejsc i ludzi kojarzących się z urazem. Czują się odrzucone przez innych ludzi, nie potrafią im zaufać, nie widzą perspektyw na przyszłość, gorzej wykonują swoją pracę. Uważają się za nic nie warte i często winią siebie za to, co im się stało.

Depresja, czyli obniżenie nastroju, które trwa przez większość dnia i obecne jest codziennie. Towarzyszy temu utrata zainteresowań i odczuwania radości, spadek energii, nadmierne zmęczenie, poczucie winy, mogą pojawić się myśli samobójcze, trudności z koncentracją, problemy z pamięcią, spowolnienie psychomotoryczne.

Fobia społeczna, osoby nią dotknięte obawiają się oceny ze strony innych, upokorzenia, skompromitowania. Unikają sytuacji, w których mogłyby znaleźć się w centrum zainteresowania, występuje u nich lęk w sytuacji ekspozycji społecznej. Podczas kontaktów z otoczeniem mogą się u nich pojawiać zaczerwienienia, drżenie, nudności, potrzeba natychmiastowego oddania moczu.

Zaburzenia somatyczne, dotyczą osób, które często skarżą się na różnego rodzaju dolegliwości somatyczne, które prowadzą do szukania pomocy u lekarzy specjalistów. Osoby odczuwają bóle różnego rodzaju (objawy skórne, w klatce piersiowej, jamie brzusznej, ze strony układu moczowo - płciowego).

Zaburzenia dysocjacyjne są to zaburzenia pochodzenia psychogenne, ściśle związane w czasie ze zdarzeniami urazowymi. Osoby mogą doświadczać amnezji, fugi dysocjacyjnej, osłupienia dysocjacyjnego (stupor), nieuzasadnionej medycznie utraty władzy w

kończynach.

Uzależnienia, niektóre z występujących zaburzeń mogą zwiększyć ryzyko uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych.

Przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania, to problem zazwyczaj ukrywany, jednak szkodliwość przemocy w wymiarze zarówno jednostkowym jak i społecznym wymaga podjęcia szerokiego dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu zapobiegawczego.

IV. Diagnoza

Według danych statystycznych Urzędu Gminy Lubicz, na dzień 31 grudnia 2019 roku gminę zamieszkiwało 19 911 osób, z czego 50,65 % stanowiły kobiety, a 49,35 % mężczyźni. osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 22 %, osoby w wieku produkcyjnym 63%, a w wieku poprodukcyjnym 15 %. Według stanu na 31 grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w gminie wyniosła 4,02 %. Dla porównania stopa bezrobocia w gminie wyniosła 4,02 %, dla powiatu wynosiła 9,4% a dla województwa wynosiła 7,8%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Lubicz wynosiła 506 osób, w tym 314 kobiet, co stanowi 62 % ogółu bezrobotnych. Bezrobotnych z prawem do zasiłku w roku 2019 było 119 osób, z tego 70 osób to kobiety.

Na podstawie danych Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół i Przedszkoli w Lubiczu na terenie gminy Lubicz na dzień 31 grudnia 2019r. znajdowały się 2 żłobki dysponujące 86 miejscami, 13 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponującymi 653 miejscami, 13 świetlic środowiskowych oraz 6 przyszkolnych.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu za 2019 rok wynika, że wiodącym problemem, a zarazem podstawową przyczyną korzystania z pomocy społecznej Ośrodka było kolejno: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Z pomocy społecznej skorzystało 981 osób, co stanowiło 4,93% wszystkich mieszkańców gminy, natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej wyniosła 430, z czego długotrwale korzystających z pomocy społecznej 315 osób.

Jeśli chodzi o infrastrukturę społeczną gminy Lubicz, to w zasobie gminy były 94 mieszkania komunalne, w tym 4 mieszkania (lokale) socjalne 4, natomiast 256 oczekujących na mieszkanie socjalne. Ponadto złożono 32 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego z zasobów gminy. Zapadły 4 wyroki eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego.

1. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie oparta na danych ze sprawozdań i realizacji procedury „Niebieskie Karty”

Skala zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Lubicz została określona na podstawie informacji uzyskanych z danych statystycznych, wynikających ze sprawozdań sporządzanych przez Zespół Interdyscyplinarny za 2019 r. oraz z raportu z badań zrealizowanych wśród mieszkańców gminy Lubicz na przełomie 2018 i 2019 roku pt. „Diagnoza problemów społecznych i zagrożeń społecznych na terenie Gminy Lubicz”.

1.1. Skala zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Lubicz na podstawie realizacji procedury „Niebieskie Karty” - dane Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Lubicz za 2019 r.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele 9 instytucji i organizacji działających na terenie gminy Lubicz w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, tj. Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Przychodni Lekarskiej „CITOMED”, I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Toruniu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli, Komisariatu Policji w Dobrzejewicach, Prokuratury Rejonowej Toruń Wschód. Rada Gminy Lubicz uchwałą nr XIX/256/20 z dnia 27.02.2020r. przyjęła Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W roku 2019 odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 158 spotkań grup roboczych. W skład grup roboczych powoływani byli przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu (pracownicy socjalni, asystenci rodzinni, psycholog), Komisariatu Policji w Dobrzejewicach (dzielnicy), Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiczu, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni.

W roku 2019 wszczętych zostało 28 procedur „Niebieskie Karty”, na podstawie których powołano 28 grup roboczych. Z podanych 28 procedur - 5 wszczęli pracownicy socjalni, natomiast 23 procedur wszczęli funkcjonariusze Policji. W 2019 roku kontynuowana była 1 procedura „Niebieskie Karty” wszczęta w roku 2015 oraz 8 procedur z roku 2018. Łącznie w roku 2019 prowadzonych było 37 procedur „Niebieskie Karty”. W roku 2019 procedury „Niebieskie Karty” zakończono decyzją Zespołu Interdyscyplinarnego w 20 przypadkach, z czego 8 procedur zakończono z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, natomiast w 12 procedurach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań.

Zespół Interdyscyplinarny złożył 4 zawiadomienia do Prokuratury z art. 207 § 1 kk, tj. podejrzenia popełnienia przestępstwa przemocy wobec osób najbliższych, 3 wnioski do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację małoletnich dzieci oraz 5 wniosków o podjęcie działań względem

osoby nadużywającej alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiczu.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu.

Ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w 2019 r. - ogółem - 28

- przez przedstawicieli GOPS - 5
- przez przedstawicieli GKRPA - 0
- przez przedstawicieli Policji - 23
- przez przedstawicieli Oświaty - 0
- przez przedstawicieli ochrony zdrowia - 0

Ilość prowadzonych procedur w 2019 r. - ogółem - 37

Ilość kontynuowanych procedur z 2015 r. - 1

Ilość kontynuowanych procedur z 2018 r. - 8

Ilość zakończonych procedur z 2015 r. - 1

Ilość zakończonych procedur z 2018 r. - 5

Ilość zakończonych procedur z 2019 r. - 14

Ilość prowadzonych procedur na dzień 31.12.2019 r. - 17

Liczba osób, które skierowano do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia - 0

Ilość dzieci odebranych z rodziny na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - 0

Ilość zawiadomień złożonych do Prokuratury z art. 207§1 KK - 4

Ilość wniosków złożonych do Sądu Rodzinnego w związku z przemocą - 3

Ilość zawiadomień do GKRPA - 5

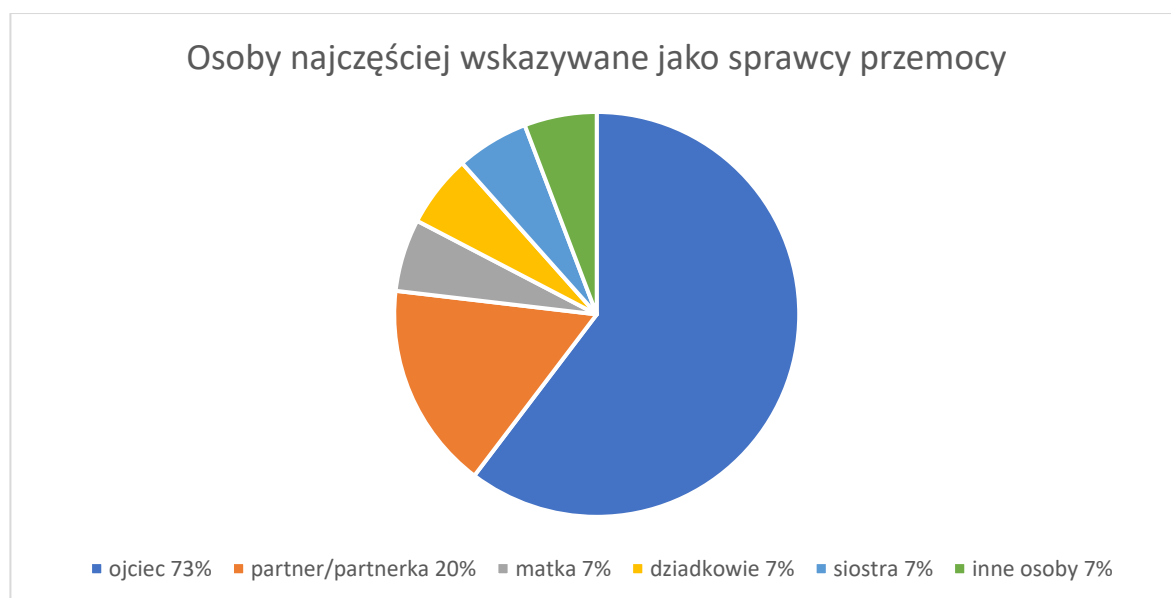
1.2. Skala problemu przemocy w rodzinie w gminie Lubicz oparta na Diagnozie problemów społecznych i zagrożeń społecznych na terenie Gminy Lubicz na podstawie raportu z badań zrealizowanych wśród mieszkańców gminy Lubicz na przełomie 2018 i 2019 roku

Niniejsza diagnoza społeczna zrealizowana została na zlecenie Gminy Lubicz. Miała na celu ukazanie skali problemów uzależnień społecznych na terenie gminy. Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego oraz zjawiska przemocy. W tym celu przeprowadzono cztery komplementarne badania wśród czterech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej i ponadpodstawowej oraz sprzedawców. Badania zostały przeprowadzane w na przełomie 2018 i 2019 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 740 osób. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych

zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

W niniejszej diagnozie zajęto się problemem przemocy pod kątem oszacowania liczby rodzin zagrożonych przemocą domową, ale także sprawdzenie czy mieszkańcy wiedzą, czym jest przemoc i jakie zachowania klasyfikuje się jako zachowania przemocowe. 14% badanych potwierdziło, iż zna osobę doświadczającą przemocy w swoim domu, 34% ankietowanych zaprzeczyło temu, natomiast 53% stwierdziło, iż nie posiada wiedzy w tym temacie. Większość badanych twierdziła, że problem przemocy związany jest z nadużywaniem alkoholu (50%), z chorobami (13%), z zażywaniem narkotyków (12%), z zażywaniem dopalaczy (7%), z wykluczeniem społecznym i zażywaniem leków (6%).

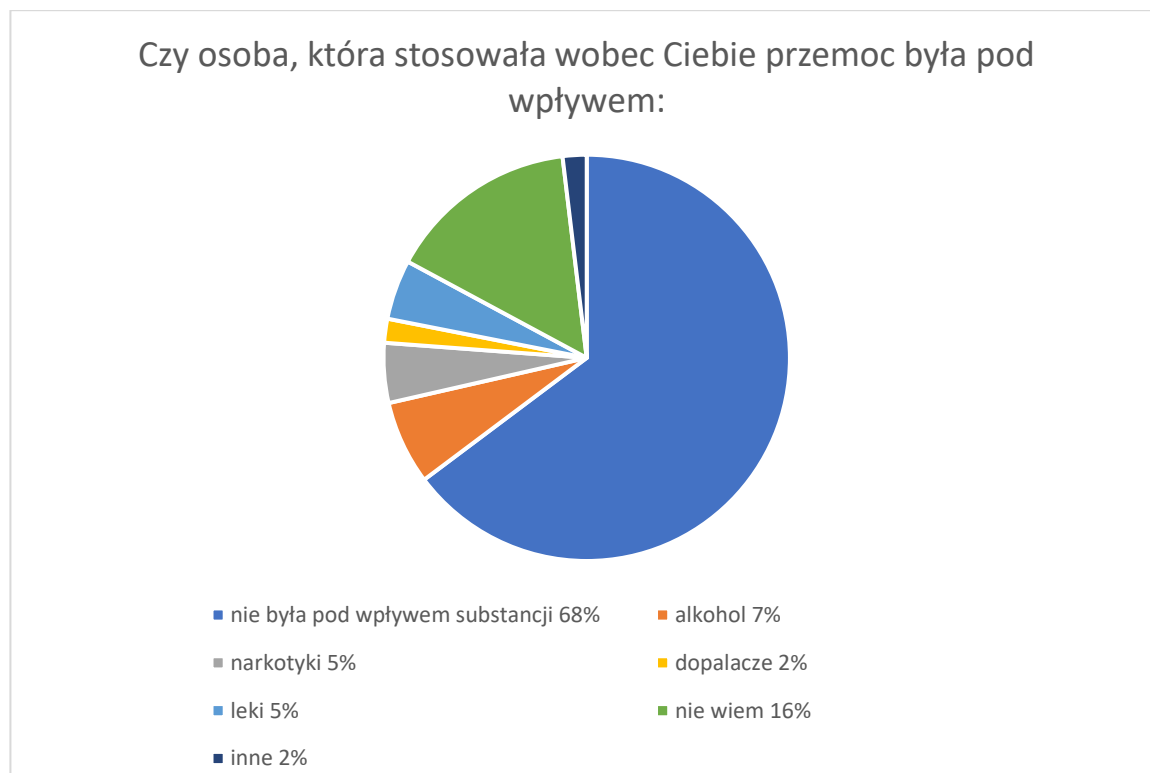
7% ankietowanych potwierdziło, iż zdarzyło się im doświadczyć przemocy, z tego 93% doświadczyła przemocy fizycznej, natomiast 27% psychicznej. Osoby które doznały przemocy twierdzą, że sprawcą była przede wszystkim ojciec (73%).

Jak wynika z analizy danych, 3% respondentów dopuściło się zachowań przemocowych w stosunku do innych osób, z czego 86% stosowało przemoc fizyczną, jak również psychiczną (14%). 57% sprawców przemocy dopuściło się jej w stosunku do rodzeństwa, natomiast 14% w stosunku do rodziców i dzieci. Kolejne 14% ankietowanych wskazało na inne bliżej nie określone osoby. Jak wynika z analizy danych, zdecydowana większość sprawców przemocy - 86% deklaruje, że w momencie jej dokonywania nie znajdowali się pod wpływem substancji odurzających. 14% z nich wskazało na alkohol 4% badanej społeczności twierdzi, że stosowanie przemocy można usprawiedliwić, natomiast 48% twierdzi, iż nie ma wytłumaczenia dla stosowania przemocy. 49% nie wypowiedziało się jednoznacznie na ten temat. Połowa badanych (49%) uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dziecka nie jest dobrą metodą wychowawczą, co potwierdzają liczne badania naukowe, które wskazują, że skutkiem tego jest obniżenie więzi

emocjonalnej między dzieckiem a rodzicem. 3% popiera praktykowanie karania fizycznego dzieci, zaś 49% nie ma zdania na ten temat.

Jeśli chodzi o sytuację uczniów ze szkół z terenu gminy Lubicz, to aż 25% przyznało, że doświadczyło przemocy, w większości przypadków ze strony kolegów/koleżanek ze szkoły, jednocześnie przyznając, że stosowali przemoc w stosunku do nich (36%). Następnie wskazali na znajomych (23%), brata (14%), ojca (13%) i siostrę (11%) oraz matkę (9%). Z pośród ankietowanych 68% twierdzi, iż sprawca był trzeźwy.

Aż 35% badanych przyznało, że w szkole występuje problem przemocy. Przeciwnego zdania jest 26% respondentów, natomiast 39% nie ma informacji na ten temat. Uczniowie zapytani o to czy stosują przemoc wobec innych, w większości odpowiedzieli przecząco (71%). Należy jednak zwrócić uwagę, że aż 29% dopuściło się aktu przemocy. Osoby dopuszczające się przemocy, stosowały ją w głównej mierze wobec rówieśników (63%). W stosunku do rodzeństwa przemoc zastosowało 29% badanych, zaś do rodziców – 8%.

Niemal połowa badanych uczniów szkół z terenu gminy Lubicz, tj. 45% stwierdziło, że gdyby doświadczyli przemocy w rodzinie o pomoc poprosiliby przede wszystkim pedagoga szkolnego (45%), rodzinę (37%), jak również zaufanego nauczyciela (31%), kolegę/koleżankę (30%) i Policję (22%). W dalszej kolejności wskazali na Telefon Zaufania (12%), Ośrodek Pomocy Społecznej (9%), KRPA (7%), a także lekarza (5%) i punkty konsultacyjne (3%). 19% radziłoby sobie samemu z problemem. Niepokojącym wskaźnikiem jest fakt, iż 12% uczniów nie ma wiedzy na temat tego, gdzie mogłoby uzyskać pomoc. W celu oszacowania skali przemocy w otoczeniu badanych, uczniowie zostali zapytani czy znają kogoś kto jest ofiarą przemocy w swoim domu. 11% respondentów zna osobę która doświadczyła przemocy domowej, natomiast 29% nie ma

wiedzy na ten temat. Większość - 60% deklaruje, że nie zna osób będących ofiarami przemocy. Cyberprzemoc w opinii 76% badanych wiąże się z publikowaniem obraźliwych treści na czyjś temat, zaś 46% jest zdania, że to agresja elektroniczna. 43% ankietowanych twierdzi, iż wymienione zjawisko wiąże się z naruszaniem czyjejś prywatności. Przemoc Internetową 40% utożsamia z naśmiewaniem się z kogoś. 14% badany nie wie czym jest cyberprzemoc. W opinii uczniów do cyberprzemocy przyczynia się przede wszystkim chęć zemsty (57%), jak również poczucie anonimowości w Sieci (55%). Na łatwość dostępu do Internetu i portali społecznościowych wskazało 28% ankietowanych, zaś dotarcie do dużej liczby odbiorców (zdobycie popularności) podało 37%. 12% badanych nie wie co może wyzwać zachowania przemocowe w Sieci, zaś 10% wskazało na brak możliwości wyciągnięcia konsekwencji. Jak wynika z analizy danych, 17% uczniów doświadczyło cyberprzemocy. Większość – 83% nie ma takich doświadczeń. 6% uczniów przyznaje że stosowało zachowania przemocowe w sieci. 94% ankietowanych nie ma takich doświadczeń W kolejnym bloku tematycznym zostanie poruszona kwestia korzystania z komputera i Internetu przez dzieci i młodzież. Uczniowie najczęściej przed komputerem spędzają około 1-3 godziny dziennie (44%). 29% deklaruje, że zdarza się im spędzać przed ekranem komputera od 3 do 6 godziny, 13% - więcej niż 6 godzin. Do godziny czasu zasiada przed komputerem 4% uczniów, zaś 4% podaje, że nie korzysta z niego codziennie.

W opinii pracowników oświaty problem przemocy najczęściej połączony jest z innym problemem, np. uzależnienie od alkoholu. Respondenci mają świadomość, że tylko część zdarzeń wychodzi na zewnątrz, poza mury domu, dlatego skala rozpowszechnienia problemu przemocy domowej jest trudna do określenia. Wiedza jaka posiadają badani na ten temat przemocy domowej pochodzi najczęściej z Zespołów Interdyscyplinarnych w jakich zasiadają pedagodzy szkolni. Pracownicy oświaty twierdzą, że w przypadku ujawnienia przemocy domowej w rodzinach uczniów, szkoły podejmują odpowiednie działania. Najczęściej zgłaszają przypadki przemocy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jak również rozpoczynają procedurę Niebieskich Kart. Wraz z rozwojem mediów społecznościowych, pojawiły się nowe zagrożenia, m. in. cyberprzemoc. Jak wynika z odpowiedzi respondentów, coraz częściej zachowania przemocowe wśród dzieci mają miejsce w sieci. Uczniowie ze szkół w Gminie Lubicz zarówno doświadczają jak i stosują zachowania przemocowe w Internecie W takich sytuacjach szkoła zobligowana jest do podjęcia interwencji i wyjaśnienia zdarzenia z osobami biorącymi udział w sytuacji konfliktowej.

1.3 Analiza SWOT

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Lubicz jak również potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiła sporządzenie analizy SWOT, która określiła mocne i słabe strony analizowanego problemu oraz utrudnienia w przeciwdziałaniu przemocy. Niniejsza analiza SWOT wyznaczyła także szanse, które mogą mieć znaczący wpływ na pokonanie istniejących bariery i przeszkód w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Lubicz.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych • podejmowanie działań wobec osób uzależnionych • istniejące na terenie gminy zaplecze instytucjonalne, m.in.: świetlice środowiskowe, świetlica socjoterapeutyczna, kluby seniora, OPS, GKRPA, Rewir Dzielnicowych, Punkt Konsultacyjno-informacyjny, • spójność programów opracowywanych przez gminę • poparcie oraz wsparcie samorządu, • dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • brak mieszkań socjalnych, chronionych dla osób doświadczających przemocy, w tym na interwencyjne umieszczenie rodziny • mała liczba jednostek realizujących programy korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc • brak działających grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie • brak wyspecjalizowanych komórek w poszczególnych instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie • opór do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” ze strony oświaty i służby zdrowia, • brak na terenie gminy organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie • ograniczona dostępność specjalistów terapeutów • obecna sytuacja epidemiologiczna- COVID-19
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, • wzrost świadomości społecznej i chęć korzystania z pomocy instytucjonalnej, • rozbudowanie współpracy z sektorem pozarządowym, • dostęp osób uzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie do informacji o możliwych formach wsparcia • wzrastające kompetencje służb i interdyscyplinarny charakter działań • wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy, uzależnienia i współuzależnienia • możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł na realizację programów pomocowych • możliwość zapewnienia asystenta rodziny • oferty szkoleniowe i superwizji kierowane do osób zajmujących się pracą z przeciwdziałaniem przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> • obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży • zagrożenie wypaleniem zawodowym osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, brak systematycznej superwizji • brak zaufania do instytucji i niechęć do współpracy niektórych rodzin w zakresie przewycięzania kryzysów i bezradności opiekuńczo-wychowawczej • brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy • bierność świadków przemocy • poczucie bezkarności u osób stosujące przemoc - niedostateczne wykorzystywanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości istniejących przepisów prawnych, przewlekłość czasu trwania procedur sądowych • istniejące uzależnienia oraz pojawianie się nowych uzależnień (fonoholizm, sieciolizm, bigoreksja) • zmiany adresów zamieszkania rodzin uwikłanych w problem przemocy środowisko wiejskie

V. Cel główny

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2016 - 2020 jest ograniczenie na terenie gminy Lubicz rozmiaru i skutków zjawiska przemocy w rodzinie.

Cel główny programu osiągnięty zostanie poprzez cele szczegółowe dotyczące czterech obszarów,

Pierwszy obszar: Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Drugi obszar: Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Trzeci obszar: Działania na rzecz sprawców przemocy w rodzinie.

Czwarty obszar: Profesjonalizacja służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. Obszary działań, ich realizatorzy, termin realizacji, źródło finansowania i wskaźniki pomiaru efektywności

1. OBSZAR: Profilaktyka w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1.1. Działania diagnozujące

Cel szczegółowy: Zdobyć wiedzę na temat rozmiarów zjawiska przemocy i jego dynamiki, w odniesieniu do środowiska lokalnego

DZIAŁANIA	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI POMIARU
Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Lubicz	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS Lubicz	Co pół roku	- bezkosztowo - w ramach bieżącej działalności	- ilość sporządzonych sprawozdań w zakresie procedury „Niebieskie Karty”
Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	- GOPS Lubicz - Grupy robocze	Zadanie stałe	- bezkosztowo - w ramach bieżącej działalności	- liczba przeprowadzonych ankiet/wywiadów z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty”
Badanie diagnostyczne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Lubicz	- GOPS Lubicz	Rok 2025	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- liczba opracowanych raportów badawczych z badań diagnostycznych

1.2. Działania informacyjne

Cel szczegółowy nr 1: Podniesienie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy nr 2: Podniesienie świadomości mieszkańców gminy Lubicz w zakresie instytucji pomocowych oraz form wsparcia dotyczącego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

DZIAŁANIA	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI POMIARU
Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych informujących m.in. o zjawisku przemocy w rodzinie i jego skutkach, instytucjach udzielających pomocy osobom uwikłanym w przemoc i ich ofercie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- GOPS Lubicz - GKRPA Lubicz	Raz do roku	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość przeprowadzonych kampanii społecznych - ilość wydrukowanych ulotek, broszur, plakatów, informatorów - ilość miejsc, do których przekazane zostały ulotki, plakaty - ilość artykułów opublikowanych w lokalnej prasie i Internecie
Współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z Organami Samorządu Terytorialnego, Kościołami, Związkami Wyznaniowymi, Szkołami, Służbą Zdrowia, Policją oraz Organizacjami Pozarządowymi w celu realizacji funkcji informacyjnej na rzecz mieszkańców gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS Lubicz - GKRPA - Służba zdrowia - Policja - Oświata - Kuratorska Służba Sądowa	W ramach bieżącej działalności	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość odbytych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - informacja dotycząca współpracy zawarta w corocznym sprawozdaniu
Informowanie lokalnego społeczeństwa o złożoności zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zorganizowanie konferencji tematycznej	- GOPS Lubicz - Zespół Interdyscyplinarny	Cyklicznie	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- liczba zrealizowanych konferencji
Upowszechnianie informacji o placówkach pomocowych i programach profilaktycznych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS Lubicz - GKRPA - Służba zdrowia - Policja	W ramach bieżącej działalności	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość wydrukowanych ulotek, broszur, plakatów, informatorów - ilość artykułów opublikowanych w lokalnej prasie i Internecie

	Oświata			
--	---------	--	--	--

1.3. Działania edukacyjne

Cel szczegółowy : Propagowanie postaw wolnych od przemocy.

DZIAŁANIA	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI POMIARU
Rozwój Punktu Interwencji Kryzysowej poprzez dostępność pomocy specjalistycznej, m.in. terapeuty uzależnień, psychologa, prawnika, specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownika socjalnego, coacha, specjalisty ds. pracy ze sprawcą	- GOPS Lubicz - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zadanie stałe	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- Ilość porad udzielonych w Punkcie Interwencji Kryzysowej - ilość osób, które skorzystały z porad specjalistów
Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego poprzez cykliczne wyjazdowe dyżury Punktu Interwencji Kryzysowej w poszczególnych sołectwach	- GOPS Lubicz	Raz na kwartał (wg ustalonego harmonogramu)	- środki własne gminy	- ilość dyżurów wyjazdowych Punktu Interwencji Kryzysowej
Realizacja programu „7x Niebieski Tydzień” w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu obejmującego działania edukacyjne i poradnictwo dla osób uwikłanych w przemoc	- Zespół Interdyscyplinarne - GOPS Lubicz - Urząd Gminy Lubicz	Zadanie realizowane cyklicznie, min. 1 raz w roku	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość zrealizowanych programów - ilość osób objętych wsparciem podczas „Niebieskich Tygodni”
Realizacja programu „Szkoła dla Rodziców”, którego adresatami będą rodzice wykazujący potrzebę podniesienia kompetencji rodzicielskich	- GOPS Lubicz - GKRPA - Oświata	Zadanie realizowane cyklicznie min. 1 raz w roku	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość zrealizowanych programów - liczba rodziców, którzy uczestniczyli w programie
Funkcjonowanie świetlic środowiskowych wspierających dzieci i młodzież	- GOPS Lubicz - GKRPA - Urząd Gminy Lubicz - Oświata	Zadania stałe	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość funkcjonujących Świetlic Środowiskowych - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych

<p>Edukacja w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy w formie organizacji czasu wolnego, realizacji szkoleń, warsztatów adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, z zakresu komunikacji interpersonalnej, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, propagowanie działań i postaw współpracy oraz szacunku wobec innych</p>	<p>- GOPS Lubicz - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA - Placówki oświatowe</p>	<p>Zadanie realizowane cyklicznie - kilka razy w roku (w zależności od zgłaszanych potrzeb)</p>	<p>- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)</p>	<p>- liczba zrealizowanych szkoleń/warsztatów</p>
<p>propagowanie działań i postaw współpracy oraz szacunku wobec innych</p>	<p>- placówki oświatowe</p>			
<p>Utworzenie Centrum Wsparcia Rodziny*: 1) Cykliczne zajęcia edukacyjne dla rodzin (zajęcia integracyjno-motywacyjne, szkoła rodzica, gospodarowanie własnym budżetem domowym, trening umiejętności interpersonalnych, trening umiejętności życiowych w zakresie poruszania się po rynku pracy, profilaktyka uzależnień, arteterapia) dla 30 osób. 2) Poradnictwo indywidualne (psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mediacje rodzinne, poradnictwo zawodowe) dla 100 osób. 3) Kreowanie lokalnych inicjatyw obywatelskich (5 inicjatyw). 4) Coaching rodzinny z elementami metody VIT oraz TSR dla 10 rodzin.</p> <p><i>* zadanie realizowane wyłącznie w przypadku pozyskania środków z EFS</i></p>	<p>- GOPS Lubicz</p>	<p>Okres realizacji projektu</p>	<p>- środki pozyskane z EFS</p>	<p>- liczba godzin zrealizowanych poszczególnych warsztatów - liczba godzin zrealizowanego poradnictwa indywidualnego - liczba inicjatyw obywatelskich - liczba rodzin objęta coachingiem</p>

2. OBSZAR: Ochrona ofiar przemocy w rodzinie

Cel szczegółowy nr 1: Wspieranie ofiar w procesie wychodzenia z przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy nr 2: Minimalizowanie skutków doświadczanej przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy nr 3: Pomoc w budowaniu poprawnych relacji w rodzinie.

DZIAŁANIA	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI POMIARU
Zainicjowanie i wspieranie grupy wsparcia i/lub grupy samopomocowej dla ofiar przemocy w rodzinie	- GOPS Lubicz - GKRPA - Zespół Interdyscyplinarny	Zadania stałe	- bezkosztowo - w ramach bieżącej działalności	- ilość zawiązanych grup wsparcia i/lub grup samopomocowych - ilość osób uczestniczących w grupie wsparcia i/lub grupie samopomocowej
Praca Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy oraz grup roboczych w zakresie realizowania procedury „Niebieskie Karty”. Działania ochronne osób doświadczających przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży, samotnych matek, rodzin z małoletnimi dziećmi/z niepełnosprawnością	- Zespół Interdyscyplinarny - Podmioty realizujące procedurę „Niebieskie Karty”	Zadania stałe	- środki własne gminy	- ilość prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”
Zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego w ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu oraz innych Punktów Pomocy Prawnej na terenie Gminy Lubicz	- GOPS Lubicz - Urząd Gminy	Zadania stałe	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość punktów poradnictwa prawnego
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w szczególności w związku z przemocą w rodzinie poprzez pracę asystenta rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem samotnych matek, rodzin z małoletnimi dziećmi/z niepełnosprawnością.	- GOPS Lubicz	Zadania stałe	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

Rozwój Punktu Interwencji Kryzysowej poprzez dostępność pomocy specjalistycznej m.in. terapeuty uzależnień, psychologa, prawnika, specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownika socjalnego, coach'a, specjalisty ds. pracy ze sprawcami	- GOPS Lubicz	Zadania stałe	- bezpłatnie - w ramach bieżącej działalności	- ilość zatrudnionych pracowników oddelegowanych do pracy z osobami objętymi procedurą „Niebieskie Karty”
Wyłonienie stałego partnera prowadzącego Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w celu zapewnienia miejsc schronienia	- GOPS Lubicz	Corocznie	- środki własne gminy	- liczba zawartych umów partnerstwa
Rozpowszechnianie informacji o dostępności telefonów zaufania oraz telefonów interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- GOPS Lubicz - GKRPA - Policja - Służba Zdrowi - Oświata	Zadanie stałe	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość wydanych plakatów, broszur, ulotek - ilość zamieszczonych informacji w prasie lokalnej, na portalach internetowych
Informowanie o zakresie usług instytucji pomocowych obejmujących wsparciem osoby dotknięte przemocą w rodzinie	- GOPS Lubicz - GKRPA - Policja - Służba Zdrowia - Oświata	Zadanie stałe	- środki własne gminy środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość zamieszczonych informacji w prasie lokalnej, na portalach internetowych - ilość wydanych plakatów, broszur, ulotek

3. OBSZAR: Działania na rzecz sprawców przemocy w rodzinie

Cel szczegółowy nr 1: Szybkie i skuteczne przerwanie aktów przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy nr 2: Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmierzająca do zakończenia lub ograniczenia przemocy

DZIAŁANIA	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI POMIARU
Kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do instytucji realizujących program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców	- Zespół Interdyscyplinarny - Grupy robocze	Zadania stałe	- bezkosztowo - w ramach bieżącej działalności	- ilość osób skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym
Funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej przy GOPS w Lubiczu	- GOPS Lubicz	Zadania stałe	- środki własny gminy	- ilość osób objętych wsparciem Punktu Interwencji Kryzysowej
Praca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie realizowania procedury „Niebieskie Karty”	- Zespół Interdyscyplinarny - Grupy robocze	Zadania stałe	- środki własne gminy	- ilość prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” - ilość powołanych grup roboczych
Pomoc prawna dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie	- Urząd Gminy Lubicz	Zadanie stałe	- środki zewnętrzne - program rządowy	- ilość punktów pomocy prawnej w gminie Lubicz
Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników socjalnych w zakresie motywowania sprawców przemocy do jej zaprzestania i uczestnictwa w programach korekcyjno - edukacyjnych	- GOPS Lubicz	Zadania stałe	- środki własne gminy	- ilość szkoleń/konferencji w których uczestniczył pracownik socjalny w celu rozwijania kompetencji w rodzinie

Prowadzenie pogadanek/warsztatów/konsultacji dla uczestników grupy AA na temat zjawiska przemocy oraz konsekwencji jej stosowania	- GOPS Lubicz - Zespół Interdyscyplinarny	Cyklicznie (w zależności od potrzeb)	- środki własne gminy	- liczba zrealizowanych pogadanek/warsztatów
Ścisła współpraca Zespołu Interdyscyplinarnego z GKRPA w zakresie pracy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie przejawiającymi cechy uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych	- Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA - GOPS Lubicz	Zadania stałe	- bezkosztowo - w ramach bieżącej działalności	- ilość wniosków o objęcie wsparciem terapeutycznym osób uzależnionych przejawiających cechy przemocowe

4. OBSZAR: Profesjonalizacja służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel szczegółowy nr 1: Zwiększenie kompetencji i wiedzy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Cel szczegółowy nr 2: Przygotowanie zasobów kadrowych oraz warunków do podejmowania interwencji w systemie przemocy w rodzinie.

DZIAŁANIA	REALIZATORZY GŁÓWNI	TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	WSKAŹNIKI POMIARU
Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez udział w szkoleniach	- GOPS Lubicz - GKRPA - Policja - Zespół kuratorski - Oświata - Służba zdrowia	Systematycznie (w zależności od potrzeb)	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość odbytych szkoleń - ilość osób skierowanych na szkolenia
Zorganizowanie konferencji tematycznej w zakresie przemocy w rodzinie i udział w niej pracowników socjalnych, asystentów rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli służby zdrowia i Policji, rad pedagogicznych i lokalnych władz, a także osób zainteresowanych	- GOPS Lubicz - Urząd Gminy Lubicz - Zespół Interdyscyplinarny	Corocznie	- środki własne gminy - środki zewnętrzne (pozyskane)	- ilość zrealizowanych konferencji - ilość osób uczestniczących w konferencjach
Wypracowywanie procedur postępowania interwencyjnego oraz monitorujących w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie	- Zespół Interdyscyplinarny	Zgodnie z bieżącymi potrzebami	- środki własne w ramach bieżącej działalności	- ilość opracowanych procedur
Superwizja na rzecz osób bezpośrednio pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- GOPS Lubicz	Sukcesywnie w zależności od potrzeb i możliwości	- środki własne gminy - środki zewnętrzne pozyskane	- ilość pomagaczy objętych wsparciem w formie superwizji

VII. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinach na terenie gminy Lubicz.
2. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zwiększanie dostępności do poradnictwa specjalistycznego.
7. Minimalizowanie skutków zjawiska przemocy w rodzinach.
8. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z przemocy w rodzinie.
9. Upowszechnienie informacji na temat instytucji pomocowych oraz form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.

VIII. Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania działań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021 - 2025 będą środki własne gminy przewidziane na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, pomocy społecznej, przeciwdziałania alkoholizmowi, a także środki zewnętrzne pozyskane na realizację programów osłonowych, programów rządowych lub innych, których realizacja pozwoli osiągać cele zawarte w niniejszym programie.

IX. Monitoring i ewaluacja

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu sprawuje bieżący nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu przedkłada roczne sprawozdanie z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021 - 2025 Radzie Gminy Lubicz wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w terminie ustalonym w harmonogramie prac Rady Gminy Lubicz.

Bibliografia:

Diagnoza problemów społecznych i zagrożeń społecznych na terenie Gminy Lubicz, Raport z badań zrealizowanych na przełomie 2018 i 2019 roku, Ośrodek Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa”

Źródła internetowe:

Jerzy Mellibruda, „Polska przemoc domowa”, Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, <http://www.psychologia.edu.pl/dziupla-jurka/teksty/1372-polska-przemoc-domowa.html#gora>

Załącznik Nr 2 do zarządzenia

Nr 0050.102.2020

Wójta Gminy Lubicz

z dnia 30 listopada 2020 r.

Formularz konsultacji społecznych
dotyczących projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021-2025

CZĘŚĆ I - DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko: ..... Miejscowość zamieszkania.....

CZĘŚĆ II - UWAGI DO PROJEKTU PROGRAMU:

Lp.	Część dokumentu, którego dotyczy uwaga (rozdział, ustęp, punkt)	Treść proponowanej uwagi	Uzasadnienie

CZĘŚĆ III - KLAUZULA INFORMACYJNA z art. 13 RODO

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanym dalej RODO, przekazujemy kluczowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych.

1. Kto jest administratorem danych osobowych?

Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Lubicz, adres: ul. Toruńska 21, 87-162 Lubicz. Z administratorem możesz się skontaktować:

- ✓ tradycyjną pocztą pod adresem: Urząd Gminy Lubicz, ul. Toruńska 21, 87-162 Lubicz;
- ✓ przez Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej dostępną na stronie: <https://epuap.gov.pl>;
- ✓ poprzez e-mail: info@lubicz.pl;
- ✓ telefonicznie: 56 621 21 00.

Współadministratorem danych osobowych jest:

- 1) Gmina Lubicz, adres: ul. Toruńska 21, 87-162 Lubicz;
- 2) Urząd Gminy Lubicz, adres: ul. Toruńska 21, 87-162 Lubicz.

Współadministratorzy stanowią aparat pomocniczy do wykonywania zadań własnych Wójta Gminy Lubicz oraz zadań zleconych, wynikających z przepisów prawa lub na podstawie zawartych umów i porozumień. Celem współadministrowania jest zastosowanie wspólnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych zabezpieczenia danych osobowych.

Z treścią uzgodnień dotyczących zasad współadministrowania możesz zapoznać się w Sekretariacie Urzędu Gminy.

2. Kto jest Inspektorem Ochrony Danych?

Wyzaczyliśmy Inspektora Ochrony Danych, z którym można się skontaktować:

- ✓ tradycyjną pocztą pod adresem: Urząd Gminy Lubicz, ul. Toruńska 21, 87-162 Lubicz;
- ✓ poprzez e-mail: iod@lubicz.pl.

Z Inspektorem Ochrony Danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania swoich danych osobowych przez administratora i współadministratorów oraz korzystania z praw związanych z ich przetwarzaniem.

3. W jakim celu i na jakiej podstawie przetwarzamy dane osobowe?

Dane osobowe będziemy przetwarzali w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021-2025. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest niezbędność do wykonywania zadań realizowanych w interesie publicznym w związku z treścią art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 6 ust. 1 lit. e RODO).

4. Czy podanie danych jest obowiązkowe?

Podanie danych jest dobrowolne, jednak odmowa ich podania będzie skutkowałą brakiem rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lubicz na lata 2021-2025.

5. Jakie prawa przysługują w związku z przetwarzaniem przez nas danych osobowych?

W związku z przetwarzaniem danych osobowych każdej osobie, której dane dotyczą, przysługuje:

- ✓ prawo żądania dostępu do swoich danych osobowych;
- ✓ prawo żądania usunięcia danych, w sytuacji, gdy przetwarzanie danych nie następuje w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym;
- ✓ prawo żądania sprostowania danych i uzupełnienia niekompletnych danych;
- ✓ w przypadkach określonych w RODO - prawo żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
- ✓ prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego (Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych), jeżeli osoba, której dane przetwarzamy uzna, że naruszamy przepisy RODO.

Aby skorzystać z powyższych praw, należy się skontaktować bezpośrednio z nami lub naszym Inspektorem Ochrony Danych (dane kontaktowe powyżej).

6. Jak długo będziemy przechowywali dane osobowe?

Dane po zrealizowaniu celu, dla którego dane zostały zebrane, będą przechowywane przez okres wynikający z przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

7. Komu mogą być przekazywane dane osobowe?

Dane osobowe mogą być udostępniane podmiotom upoważnionym na podstawie przepisów prawa. Odbiorcami danych osobowych mogą być również podmioty, którym administrator powierzył realizację celu, dla którego dane zostały zebrane, w szczególności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu, a także zaufane podmioty współpracujące z administratorem lub z współadministratorami, w tym dostawcy usług w zakresie niezbędnym do realizacji celów przetwarzania, np. firmy świadczące usługi serwisu, rozwoju i utrzymania systemów IT.

8. Przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowych.

Nie zamierzamy przekazywać danych osobowych poza Europejski Obszar Gospodarczy ani do organizacji międzynarodowych.

9. Zautomatyzowane podejmowanie decyzji.

Decyzje dotyczące osób, których dane przetwarzamy, nie będą podejmowane w sposób wyłącznie zautomatyzowany, w tym dane nie będą poddawane profilowaniu.